

1. melléklet a 10./2017. (XII. 30.) önkormányzati rendelethez

A település helyi védelem alatt álló építészeti és természeti örökségeinek jegyzéke

Épületek

	Megnevezés	cím	tulajdon	datálás	hatsz
1.	Római kat. templom	Kossuth utca	egyházi	XIX.	330
2.	Evangélikus templom	Pápai utca 51.	egyházi	XX. sz.	131
3.	Általános iskola	Kossuth u. 6.	egyházi	1910.	326
4.	Lakóház	Kossuth u. 5.	magán		415
5.	Lakóház	Kossuth u. 11.	magán		413
6.	Lakóház	Kossuth u. 32.	magán		303
7.	Lakóház	Kossuth u. 61.	magán		380
8.	Lakóház	Kossuth u. 69.	magán		373
9.	Lakóház	Pápai u. 24.	magán		221
10.	Lakóház	Pápai u. 29.	magán		187
11.	Lakóház	Pápai u. 37.	Ref. egyházi		144/1
12.	Lakóház	Pápai u. 41.	magán		139
13.	Lakóház	Pápai u. 70.	magán		432
14.	Lakóház	Pápai u. 84.	magán		451
15.	Istállóépület	Felső Pusztagyimót major	magán		0130/15
16.	Iskolaépület	Alsó Pusztagyimót major	önkormányzati		0114/1

Síremlékek, Római katolikus temető

17.	Síremlék	Temető	Rafel Borbála		
18.	Síremlék	Temető	Érsei Katalin	1854	
19.	Síremlék	Temető	Neff Család	1866	
20.	Síremlék	Temető	Nagy János	1872	
21.	Síremlék	Temető	Németh Család	1878	
22.	Síremlék	Temető	Tóth Ferenc	1896	
23.	Síremlék	Temető	Keszler Antal	1904	
24.	Síremlék	Temető	Téglanémet János	1912	

Köztéri alkotások, egyházi és világi

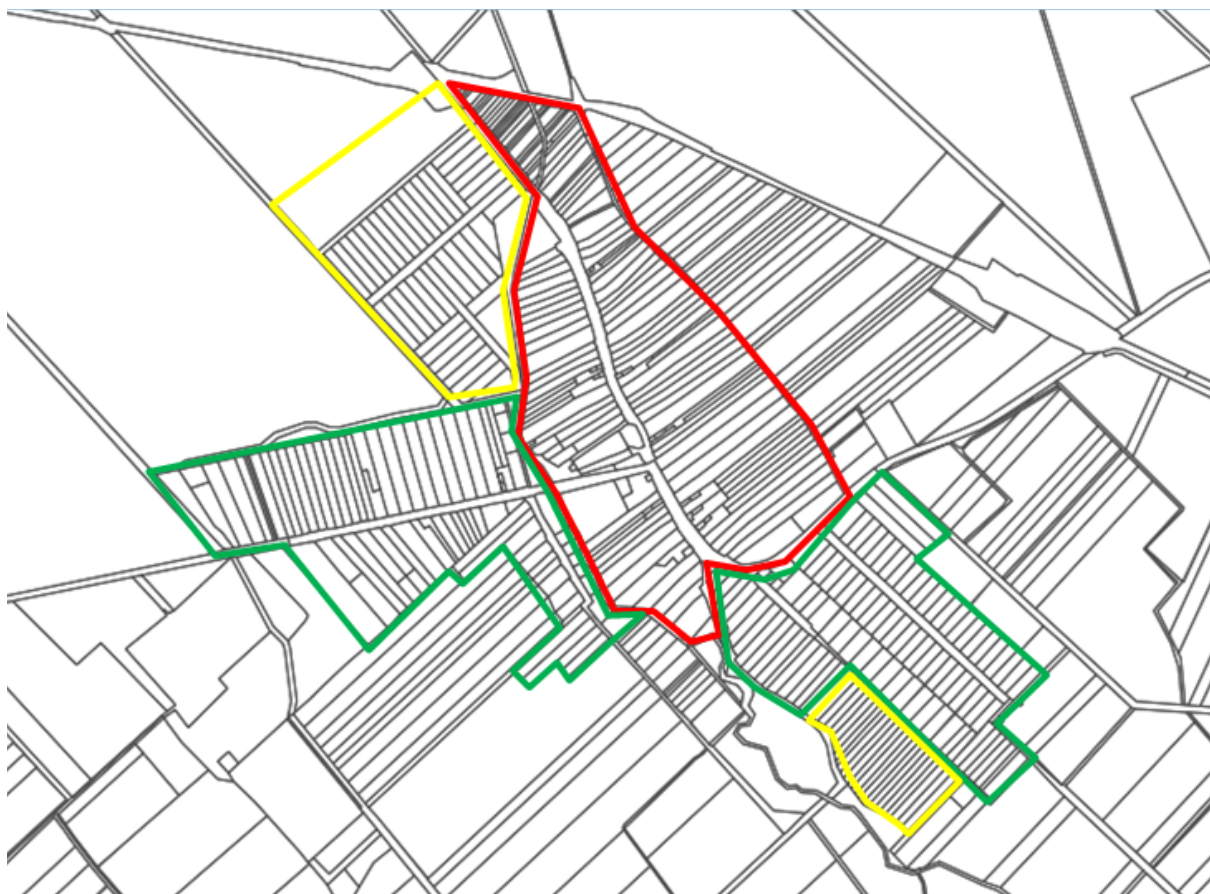
25.	Temetőkereszt	temető		1849	
26.	Útszéli kereszt	Pápa felé vezető úton		1849	
27.	Templomkereszt	R. k. templom előtt		1856	
28.	Útszéli kereszt	Táncsics-Pápai u. sarkán		1860 k.	
29.	Temetőkereszt	temető		1849	
30.	Útszéli kereszt	Csót felé vezető úton		1898	
31.	I. világháborús emlékmű	R.k. templom előtt	önkormányzati		331/1
32.	Kopjafa	Kultúrház előtt	önkormányzati		147
33.	Fa kenguru	Óvoda előtt	önkormányzati		147
34.	Tűzoltókocsi	közterület	önkormányzati		323

Egyedi tájértékek

- a) Feszület a belterület nyugati határában, a közút mentén
- b) Milleniumi emlékmű a patakparti közparkban
- c) Pusztagyimóti platánfák
- d) Feszület a Pápai utca és a Táncsics utca kereszteződésében
- e) Világháborús emlékmű a római katolikus templomkert délkeleti oldalához csatlakozó területen
- f) Feszület a római katolikus templom kertjében
- g) Gólyafészek a Pápai utca és a Rákóczi utca kereszteződésében
- h) Feszület a belterület északi határában, a vasút északi oldalán
- i) Gémeskút a belterület északi határában, a vasút déli oldalán
- j) Feszület a belterület keleti határában, a közút mentén
- k) Harangláb a temetőben
- l) Feszületek a temetőben
- m) XIX. Századi sírkeresztek a temetőben
- n) Hársfacsoport Pusztagyimóton
- o) Gémeskút Pusztagyimóton
- p) Gazdasági épület Pusztagyimóton
- q) Feszület a Pápa felé vezető közút mentén
- r) Feszület a Vanyola, illetve Béb felé vezető közutak kereszteződésében
- s) Kunhalom a külterületen
- t) Nagygyimót község közigazgatási területén található diófa és hársfa
- u) Páskomi gémeskút

2. melléklet a 10./2017. (XII. 30.) önkormányzati rendelethez

A településképi szempontból meghatározó területek lehatárolásának térképi bemutatása

Történeti településmag

Később beépült településrészek

Beépítés alatt álló utcák

KÉRELEM
Településképi Szakmai Konzultációhoz/ Bejelentéshez

Kérelmező	Neve:
	Értesítési címe:
	Telefonszáma
	e-mail címe:
	Lakcíme:
Felelős tervező	Neve:
	Értesítési címe:
	Telefonszáma:
	e- mail címe:
	Tervezői jogosultsága:
Építési tevékenység	Helye:
	Tárgya:
	Rövid leírása:
	Hrsz:
	A terv típusa:
	Megjegyzés: ÉTDR azonosító stb.

Kelt,

.....

Kérelmező

Tájjelleg megtartására alkalmas növényfajok listája

FÁK

- Kocsányos tölgy (*Quercus robur*)
- Magyar kőris (*Fraxinus angustifolia* ssp *pannonica*)
- Magas kőris (*Fraxinus excelsior*)
- Mezei szil (*Ulmus minor*)
- Vénic szil (*Ulmus laevis*)
- Mezei juhar (*Acer campestre*)
- Koraijuhar (*Acer platanoides*)
- Hegyijuhar (*Acer pseudoplatanus*)
- Tatárjuhar (*Acer tataricum*)
- Kislevelű hárs (*Tilia cordata*)
- Ezüsthárs (*Tilia tomentosa*)
- Mézgás éger (*Alnus glutinosa*)
- Csertölgy (*Quercus cerris*)
- Gyertyán (*Carpinus betulus*)
- Vadalma (*Malus sylvestris*)
- Vadkörte (*Pyrus pyraster*)
- Zselnicemeggy (*Padus avium*)
- Mandula (*Prunus amygdalus*)
- Közönségesdió (*Juglans regia*)

CSERJÉK

- Veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*)
- Csíkos kecskerágó (*Euonymus europaeus*)
- Egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*)
- Kökény (*Prunus spinosa*)
- Húsos som (*Cornus mas*)
- Cseregalagonya (*Crataegus laeigata*)
- Kányabangita (*Viburnum opulus*)
- Kutyabenge (*Frangula alnus*)
- Fagyal (*Ligustrum vulgare*)
- Jerikói lonc (*Lonicera caprifolium*)
- Közönséges borbolya (*Berberis vulgaris*)
- Puszpáng (*Buxus sempervirens*)
- Húsos som (*Cornus mas*)

- Veresgyűrűsom (*Cornus sanguinea*)
- Csertömörce (*Cotinus coggygria*)
- Egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*)
- Mályvacserje (*Hibiscus syriacus*)
- Homoktövis (*Hippophae rhamnoides*)
- Boglárkacserje (*Kerria japonica* 'Pleniflora')
- Kínai lonc (*Kolkwitzia amabilis*)
- Aranyeső (*Laburnum anagyroides*)
- Vesszős fagyal (*Ligustrum vulgare*)
- Jezyámen (*Philadelphus coronarius*)
- Kőkény (*Prunus spinosa*)
- Törpe mandula (*Prunus stenella*)
- Hamvas gyöngyvessző (*Spiraea cinerea* 'Grefsheim')
- Kerti orgona (*Syringa vulgaris*)
- Köz. gyöngyvessző (*Spiraea vanhouttei*)

ÉVELŐK

- Őszirózsa (*Aster* sp.)
- Szívlevelű bőrlevél (*Bergenia cordifolia*)
- Körömvirág (*Calendula officinalis*)
- Krizantém (*Chrysanthemum* sp.)
- Májusi gyöngyvirág (*Convallaria majalis*)
- Sásliliom fajok (*Heimerocallis* sp.)
- Árnyékliliom fajok (*Hosta* sp.)
- Dalmát nőszirom (*Iris pallida* 'Variegata')
- Levendula (*Lavandula angustifolia*)
- Rózsafajok (*Rosa* sp.)
- Orvosi zsálya (*Salvia officinalis*)
- Varjúháj (*Sedum* sp.)
- Kővirózsa (*Sempervivum* sp.)
- Fürtös pálmaliliom (*Yucca filamentosa*)

A Balaton-felvidéki Nemzeti Park által telepítésre javasolt növényzet

Az alábbi jegyzék ajánlás, a felsoroltakon kívül számos további honos növényfaj megtalálható, alkalmazható. A jegyzék a települési területeken ajánlott növényfajokat, kertészeti kultúrát tartalmazza, nemesített növények alkalmazásával.

Védett fajok nem gyűjthetők és nem telepíthetők!

Az itt megadott általános jegyzéket az élőhelyi adottságok, települési hagyományok tovább árnyalhatják.

A lakóterület kertje:

Javasolt kialakításának előzménye és mintája a parasztkertek hagyománya, melynek számos vonása ma is megtalálható a Balaton-felvidék településein. Ez kiegészíthető a klimatikus adottságoknak megfelelő, honos növényzettel.

- gyepterületek:

Kialakításuknál a lakókertben az egyetlen fajból álló, fajszegény gyepek helyett a területen előforduló több fűfaj és más alacsony lágyszárú növényzet használatával virágos gyepterület létesítése javasolt. Kialakítása természetes úton, vagy fűmag keverék vetésével történhet. (Pl. Sport keverékkel megerősödő gyepterület Margitsziget keverékkel és apró díszítő lágyszárúakkal fajgazdag, természetes hatású pázsit telepítése.) A gyepterület szélén, vagy a kevésbé taposott foltokban a környék szép vadvirágai {üzögnek kertészeti változatai} ültethetők.

Többféle fűmag használatával a természeteshez közelebb álló gyepterület kialakítása.

Javasolt alkotók:

francia perje (*Arrhenatherum elatius*), karcsú fényperje (*Koeleria cristata*), prémes gyöngyperje (*Melica ciliata*), sziklai csenkesz (*Festuca pseudodalmatica*), kései perje (*Cleistogenes serotina*), vékony csenkesz (*Festuca valesiaca*)

- A fű területét apró növényű lágyszárúak díszíthetik, pl. százszorszép (*Bellis perennis*), vajsínű ördög szem (*Scabiosa ochroleuca*), kakukkfű (*Thymus* sp.), veronika fajok (*Veronica* sp.), hasznos földitömjén (*Pimpinella saxifraga*), fehér here (*Trifolium repens*)

- A gyepterület szélénél, vagy kevésbé taposott foltokban telepíthetők, pl. török hóvirág (*Galanthus elwesii*) széles levelű salamonpecsét (*Polygonatum latifolium*), illatos ibolya (*Viola odorata*), gyöngyvirág (*Convallaria majalis*).

A kertet szegélyezhetik alacsony növényű, ill. helyenként magasabb virágos növények. Kedvező a fűszer és gyógynövények használata is. A kerítések, támfalak területét díszcserjék sora élénkítheti. Nagyobb terület esetén feltétlenül szükséges a kőbástyára, kerítésre felkúszó, vagy lecsüngő növényzet telepítése.

- Alacsony növényű szegélyvirágok:

porcsinrózsa (*Portulaca grandiflora*), petúnia (*Petunia hybrida*), árvácska (*Viola wittrockiana*), körömvirág (*Calendula officinalis*), jácintok (*Hyacinthus* sp.), lila sáfrány (*Crocus vernus*), fehér nárcisz (*Narcissus poeticus*), arany sáfrány (*Crocus aureus*), csuporos nárcisz (*Narcissus pseudonarcissus*), kék nőszirm (*Iris germanica*), tazetta nárcisz (*Narcissus tazetta*), pompás nárcisz (*Narcissus incomparabilis*), törökszegfű (*Dianthus barbatus*), törpe bársonyvirág (*Tagetes patula*), kerti szegfű (*Dianthus caryophyllus*), búzavirág (*Centaurea cyanus*), habszegfű fajok (*Silene* sp.), szikla-bőrlevél (*Bergenia crassifolia*)

- Magasabb kerti virágok:

nefelejcs (*Myosotis silvestris*), tornyos harangvirág (*Campanula pyramidalis*), ezüstös pipitér (*Anthemis biebersteiniaia*), kerti margaréta (*Chrysanthemum maximum*), estike (*Hesperis matronalis*), mezei margaréta (*C. leucanthemum*), erdei szellőrózsa (*Anemone sylvestris*), kerti szarkaláb (*Consolida ajacis*), fehér liliom (*Lilium candidum*), japán árnyliliom (*Hosta lancifolia*), tűzliliom (*Lilium bulbiferum*), pálmaliliom (*Yucca filamentosa*), tulipánfélék (*Tulipa* sp.), bugás lángvirág (*Phlox paniculata*), oroszlánszáj (*Antirrhinum majus*), kerti fátyolvirág (*Gypsophila elegans*), báránnyarok (*Amaranthus hypochondriacus*), nagy meténg (*Vinca major*)

- kerti díszként is használható fűszer- és gyógynövények:

izsó (*Hypossus officinalis*), levendula (*Lavandula angustifolia*), rozmaring (*Rosmarinus officinalis*), kerti ruta (*Ruta graveolens*), orvosi zsálya (*Salvia officinalis*), kakukkfű fajok (*Thymus serpyllum*, *T. sp.*), bazsalikom (*Ocimum basilicum*), szurokfű (*Origanum vulgare*)

- kerítést kísérő díszcserjék:

kerti madárbirs (*Cotoneaster horizontalis*), tűztövis (*Pyracantha coccinea*), egybibés galagonya (*Craetegus monogyna*), nyári orgona (*Buddleia davidii*), mályva (*Hibiscus siriacus*)

- felkúszó és lecsüngő növényzet (támfalra, kerítéshez, kőfal elé):

trombita folyondár (*Campsis radicans*), sarkantyúka (*Tropaeolum majus*), tatár lonc (*Lonicera tatarica*), magyar lonc (*Lonicera tellmaniana*), borostyán (*Hedera helix*), kék hajnalka (*Ipomoea tricolor*), ligeti szőlő (*Vitis silvestris*), bíboros hajnalka (*Ipomoea purpurea*), lila akác (*Wisteria sinensis*)

- kőfalakat, támfalakat élénkítő növényzet (a kúszónövényekkel együtt alkalmazva):

sziklai ternye (*Alyssum saxatile*), fehér varjúháj (*Sedum album*), rózsás kövirózsa (*Sempervivum marmoreum*), borsos varjúháj (*Sedum acre*), valamint kertészetekben kapható termesztett fajok

A lakótelek fái:

A régi falusi kertekben jellemzőek a haszonfák voltak, főleg a kevés permetezést igénylő gyümölcsfák. Más fát csak megtűrték - nem vágtak ki -, ha kivételesen szép volt. pl. kislevelű hárs (*Tilia cordata*), berkenye (*Sorbus sp.*), vadkörte (*Pyrus pyrastra*), tölgy (*Quercus sp.*), tájfa

- javasolt gyümölcsfák és cserjék:

dió (*Juglans regia*), kajszibarack (*Prunus armeniaca*), őszibarack (*Prunus persica*), mandula (*Prunus dulcis*), szilva (*Prunus domestica*), meggy (*Prunus cerasus*), cseresznye (*Cerasus sp.*), alma (*Malus domestica*), körte (*Pyrus communis*), eperfa (*Morus alba*), szőlő (*Vitis vinifera*), füge (*Ficus carica*), málna (*Rubus idaeus*), piros ribizli (*Ribes spicatum*), egres (*Ribes uva-crispa*), mogyoró (*Corylus avellana*)

Sajátos hangulatot adhat a különféle díszfák (*Cucurbita pepo*), a kúszó bab (*Phaseolus sp.*), napraforgó (*Helianthus annuus*) mértéktartó alkalmazása.

A lakóteleken a felsorolt növényfajokból ízléssel összeválogatva alakítható ki a virágos gyepek, néhány árnyékot adó (gyümölcs)fa, a széleken cserjék, virágok, a kerítést kísérő magasabb virágok vagy cserjesor, a nagyobb függőleges felületeket vagy kőfalat derítő kúszónövények, sziklai növényzet. A lakóházat, tornácot, falmélyedéseket cserepes dísnövények gazdagíthatják, legjellemzőbb a muskátli (*Pelargonium zonale*).

Közterületek, parkok növényzete:

Alapvető szempont, hogy a területen honos növényfajok, fák és cserjék {és azok kertészeti változatainak} használatával kerüljenek kialakításra. Nagyszámú fa, bokor alkalmazása esetén a légyszűrő, virágok a kezelt parkok jellegét kevésbé határozzák meg.

A növények nemesítésével a távoli területeken honos virágok mindennapi alkalmazása elterjedt. A díszparkokban a honos fajok alkalmazása mellett légyszűrő esetében kisebb mértékben elfogadott a zöldfelületek karakteréhez igazodó nemesített más fajok ültetése is.

Fák a településközpontban, a templom körül és a jelentősebb középületeknél:

kislevelű hárs (*Tilia cordata*), vadgesztenye vagy bokrétafa (*Aesculus hippocastanum*), molyhos tölgy (*Quercus pubescens*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*)

További ajánlott fafajok:

mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), virágos v. manna-kőris (*Fraxinus ornus*), madárberkenye (*Sorbus aucuparia*)

Színezheti az összetélt egy-egy rezgő nyár (*Populus tremula*), nyír (*Betula pendula*), eperfa (*Morus alba*).

- Cserjék:

madárbirs (*Cotoneaster sp.*), csereszömörce (*Cotinus coggygia*), egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*), kecskerágó (*Euonymus sp.*), veresgyűrű som (*Cornus sanguinea*), kökény (*Prunus spinosa*), közönséges fagyal (*Ligustrum vulgare*), mogyoró (*Corylus avellana*)

A lakótereknél felsorolt gyümölcsfák, cserjék, kúszónövények is alkalmazhatók a hely függvényében.

Külterületeken ajánlott növényzet:

Szőlőhegyeken a történeti szőlőművelés fenntartásával csak a pince bejáratnál jellemző a kis gyepterület. Az épület vagy boltpince mellett diófák ültetése általános, melyek egyben a pince árnyékolását is szolgálják. Esetleg telepíthető néhány gyümölcsfa, főként csonthéjasok, és cserjék. Gyakori a cseresznye, mandula, szelídgesztenye fa ültetése.

A tájidegen növényzet alkalmazását mindenképpen kerülni kell.

A települések további külterületén megtalálhatók a természeti értéket hordozó rétek, gyepek, nádasok, mélyfekvésű, vizes élőhelyek és a patakokat, élővízfolyásokat kísérő természetes növényzet. E területek természetes növényzetének megőrzése, a változatlan élőhelyi feltételek fenntartása szükséges. Tájképi értékük mellett ökológiai kapcsolatot, sok állatfaj számára menedéket jelentenek a patakot szegélyező és az út mentén látható fasorok, sövények.

A védett táj egyediségének megőrzéséhez a településeken, különösen a külterületen kerülni kell a tájidegen növényfajok használatát. Az arborétumok és díszparkok gyűjteményének kivételével a Balaton-felvidéki táj szépségét a sokféle élőhelyet jellemző honos növényzet gazdagsága adja. Ezért a tájidegen fajok egyedei (pl. a fenyők (*Picea sp.*)) csak igen kis mértékben, inkább csak egy-két jelentős épülethez kapcsolódva jelenjenek meg a településeken. A lakó- és üdülőtellek, de különösen a külterületek, szőlőhegyek területén a tájidegen fajok (tű- és pikkelylevelűek, tuják (*Thuja occidentalis*)) ültetése feltétlenül kerülendő.

A nyomvonalas infrastruktúra létesítésénél (út, közművezetékek) különösen fontos a bolygatott területek helyreállítása, a telepítésre kerülő növényzetnek a honos állományból történő megválasztása, a terület élőhelyi adottságainak függvényében.

43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet a növényvédelmi tevékenységről

A rendelet 2. § (1) bekezdése értelmében a földhasználó és a termelő köteles védekezni az alábbi növények ellen: parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), keserű csucsor (*Solanum dulcamara*), selyemkóró (*Asclepias syriaca*), aranka fajok (*Cuscuta spp.*).